

ప్రవృత్తి

ఆసీనులో కూచుంటే ఔము ఎంతకీ గడవ దనిపిస్తుంటుంది. కాని ఆదివారం వస్తే ఏం చెయ్యడానికి ఔముండదు. తీరిగ్గా కూర్చుని, కావలసిన కూరలు ముందు మేముకుని కావలసిన వాళ్ళతో కబుర్లు చెప్పుకుంటూ అల్లం తిండినికీ చూడా ఔముండ దుట్టుట్టుగా ఆ పనులూ, ఈ పనులూ, అంటూ ఆదవాళ్ళో అవ్వమైతే ఎమరితూ... "అహంకారాన్ని దిద్దేత్తుకోవాల్సి..." అని బాబిగారే గొడవ.

అలా మార్చెట్టుకి వెళ్ళి వచ్చినా ఆదివారం ద్యూటీ అయిందనిపించు కున్నాను. చాలు కుర్చీ వేసుకుని, వస్తానన్న స్నేహితుడికేసం కాసేపు ఎదురు చూశాను. ఎదరింటి శ్రీనివాసన్ వచ్చి ఎదురుగా కూర్చుని పేక పరిచేడు.

ఎంత ఔముయిందో తెలీదు. మా ఆవిడ వచ్చి, "లే... లేవండి భోజనానికి" అంది. ఔగా ఎదరింటి శ్రీనివాసన్ ని— "అన్నయ్యా" అని వలకరిస్తూ, "మీ పేకాల్తో వడ్డారు కానీ ... లేవలే

కాలుగాలిన ఏల్లీలా ... ఎంతసేపు వంటం ట్లోక్, బయటికి తిరిగి వారో..." అని అతన్నే సమర్పించింది.

విజంగా పేకాలు నించి లేవిన తరవాత గానీ ఆకలి తెలీలేదు. అన్నం తిన్నాక మరి సిగరెట్కోసం బయటికి వెళ్ళి అని సెంపలేడు చూశాను. అంత ఆయాసం ఏదీలేదు. మే ముందేది రెండో అంతస్తు గవక కిటికీ తెరవగానే చల్లటి గాలి రిచ్చిన తులుతూ జోంపాలు పొడి పట్టుగా ఉంది. ఆ పొటికే నా పడక మీద బాబిగారు — చాడీ వోట్లో వేలుతో వనా — చోయిగా నిద్రపో తున్నాడు. వాళ్ళే ఇవతలికీ జరిపి పక్కా మీద ఒత్తిగిలాను.

ఆకాళం నిండా తెల తెల్లని మబ్బులు. అవి చల్లనివో, తెల్లనివో సరేగానీ, మబ్బులూ మూసీ మూడు వెలలయింది. పూల కుండీలలో కొత్త రోజా అంటు వెయ్యాలని మా ఆవిడ అన్నమానం ఆరాళం వేపు చూస్తూనే ఉంది, అయి దారు రోజాలనుంటే.

అన్నంవస్తూనే దూది పంజల్లా తేలి పోతున్న మబ్బుల్ని చూస్తూ చూస్తూనే వాకు నిద్ర వట్టేసింది.

నా కాలు బాబిగారే మీద వడిందేమో... "కారో" మంటూ లేచాడు. నేను పుల కువ తెచ్చుకునే టప్పటికీ ... అది రాత్రి అవుతున్నంత చీకటిగా ఉంది. ఆకాళం నిండా మబ్బులు! మబ్బులేమిటి? చీకటి కారు చుట్టూ, కసిగా ... ఆ మూల మంచి మునుపులు మునుపులుగా ... అల్లంకుంటూ — అలా వచ్చేస్తూంది. నీలాకాళం మచ్చుకీ గూడా కనపడడం లేదు.

ఆ మబ్బుల్ని చూచి బాబిగారు ఎంత వంకోవడమవుతూ వాడో ముఖం చూస్తే తెలిసింది. "ఎత్తుకో" అన్నాడు. ఎత్తుకోని కిటికీలో నిలబెట్టి వెనకగా నేనూ నిలబడ్డాను. అటూ ఇటూ చూస్తున్నాను. అనుకున్నంతసేపు పట్ట లేదు.

తెల్లటి ... చల్లటి పొగలు ... ఎక్కడో వాన దట్టంగా పడుతుంటే వస్తున్న అవెరలు. అది దగ్గరిపు

- ఎమ్మెస్సార్. మూర్తి

తున్నట్టు...వల్లటి చోరు. ఎదురు చేత లోని ఇంటానిడ కిటికీలు చూస్తూంది. మా ఆవిడ వంటంటి వరండాలో ఆర వేసిన చీరల్ని తీస్తూ సన్ను కేకేస్తూంది. కానీ, అక్కణ్ణి చూచి వాకు కడలా అని సంద లేదు. అంత చోయిగా ఉంది. మొత్తానికి ఘునురు పెద్ద పట్టె ట్టుంది. అలాగే అనుకునే లోపల ఒక్కొక్క చినుకే పడుతున్నట్టు ఆ సునుకులు చాలా పెద్ద వేచట్టు బలంగా వస్తున్నాయి! చుట్టూ ఉన్న ఇళ్ళలోని పీల్లల కేరించలు ...

అవును మరీ! వాన ముఖ మెరిసి ఎన్ని రోజులందో! పెద్ద పెద్ద చినుకు లేమిటి! బాబిగారు ఏడ్చినట్టు కేక పెడతే, వడబోయే వాళ్ళే పట్టుకుని వెనక్కి జరిగాను. పెద్ద జల్లు.

జల్లు జారు ... వడగళ్ళు! కిటికీ మూస్తే వడగళ్ళు రావు. వడగళ్ళు ఎలా ఉంటాయో బాబిగారేకి చూపిస్తే బాగుంటుందని నీలగిరీ

కిటికీ వక్కనున్న మంచాన్ని నీతైచంత
వెనక్కి ఒదిపి, కిటికీ తెరిచే ఉంచాను.
బాబిగాళ్ళి మంచం మీద కుదేసి అక్క
ళ్ళింటే చూడమన్నాడు. అందినన్ని వడ
గళ్ళు గుప్పెట పట్టుకున్నాను. తావుపాటి
కుంకుడు కాయలంతున్నాయి. వా
చెల్లం మీద, చేతుల మీద పడు
తున్నాయి. ఏడిచి వెంటనే అది చల్లగా
తగలచేసే రోజు ఏమీకూ కొట్టినంత
మరచుడు భవన్నాయి.

క్రింద, మిగతా పోర్ట్లలోని లె
అంతా గణగనా బయటికి రావాలని
కేవలం కొడుతున్నారు. ఏడగళ్ళను
చూసి ఘోషించుతున్నారు. అందినపాటి
కోసం తమను చూడుతున్నారు.

ఇంత వడగళ్ళ వర్షం వస్తున్నా
మందుగా మాటమాత్రం మెరు
పైనా లేదు. మరో ఉరుమైనా లేదు.
నిశ్చలంగా — ఎవరో ఏవో మనసులో
అందిన చేసే అనితా ఉంది. ముందెప్పు
డైనా మళ్ళీ గుర్తుకు తెచ్చుకునే చరి
త్రానికే పుట్టినట్లుంది. అప్పటికి
వారును గుంటూరు కాకనోనా —
చీకటి ఎచ్చోందా అనిపిస్తుంది.

బాబిగాడివేయి తిరిగాను. చేతుల్లో
వడగళ్ళు పట్టుకోలేక పరువుమీద వేసి
అడుకుంటున్నాడు. ఇప్పుడు కరెంటు
దీపాలు వెలిగాయి. అవి కూడా ఆ చలికి
వణుకుతున్నట్టే అప్పుడప్పుడూ కుంచె
చూచు పోతున్నాయి. కొందరి కరెంటు
పోతుంది!

కిటికీవూచే చూస్తున్నాను.
మూల మీద ఇంటి రావినాడం గారు
చప్పుగా తడిసి ఇంట్లోకి పోతున్నారు.
దూరంగా ఉ ఆవు, ఎదురుగా వెళ్తూ
లేకపోయినా ... చిరాకెత్తిపట్టు ...
కొమ్మలు విరుగుతుంటూ ... చిర్రు
బుర్రుమంటూ... తోక యిరించు
కుంటూ మరీ పరిగెత్తుతారుంది.

గనపైపెంటు స్కూలు గోడ ఎక్కడ
ఉన్నా కక్క, కూచోదానికి అందా
కాబోతో మట్టి గోడే ప్రయత్నంలో
ఉంది.

మా ఆవిడ కేక వేసింది. గురు
కుంకుడు లోపలికి వెళ్ళాను. “వెంటనే
రెడిగా పెట్టండి — కరెంటు పోయి
ట్టుంది” అని అగ్రు వేసింది. ఇం
వడగా తమో బాబిగాళ్ళి ఎదుర్కొందని
కేకవేసింది. కాంకెట్ల తెరిచి రు
మందర వేసి బాబా వాళ్ళకూ అక్క
బిక్కునుంటూ మంచం దిగి వెళ్ళి
ట్టులో ఉన్న బాబిగాళ్ళి ఎత్తుకున్నా
మళ్ళీ కిటికీ దూరే నిలబడ్డాను.

పోగి ... తెల్లటి పొగ ...!

వింహోరి చిత్రం — ఎస్. జె. సరసింపే రెడ్డి (నకిందరాజు)

వామన్నే కొద్ది వడగళ్ళు పట్టుకుంది. నింది వడగళ్ళు పడుతున్నాయా అని
చాచి, వాటి పైజా ఎక్కువైంది. పించింది. అలా అనే చూస్తున్నాను.
కుంకుడుకాలు శోనిటి నా వెడలూడ
ఎరువుగా పడితే, ఆ ఉలికిపాటుకి నా
మోయెప్పు కిటికీ కొట్టుకుంది. మరో
చిన్న నిమ్మకాయలంత వడగళ్ళు నా మెడ
మీద పడింది.

ఓ చేత్తో బాబిగాళ్ళి ఎత్తుకుని,
కిటికీ వూచే ప్రయత్నంలో ఉన్నాను.
దూరం పంపి అలలు అలలుగా పోగ
మాటుల సరిగా విడవదనివ్వని వోరు.
ఓ సారి ఆకాశంవేయి చూస్తూ కారు
వలుపు తగిలించింది కానీ ...
ఆకాశం మీద పల్లటి తెర చిల్లల్లో

నింది వడగళ్ళు పడుతున్నాయా అని
పించింది. అలా అనే చూస్తున్నాను.
ఆ తెల్లటి పొగలో ఏవో ఎగురు
తున్నట్టుంటే దానివేసి చూస్తున్నాను.
దగ్గరగా వస్తూంది ఎగురుతున్నానే.
ఎగిరేది నిమ్మపై ఉంటుంది. నా
ముఖం ఏదో పిల్ల. ఎగురేక ఎగురు
తుంది. వస్తూంది ... తల వస్తూంది.
బాబిగాడు ఏదో అరవదోతూంటే విసు
క్కున్నాను. వస్తూ వస్తూనే పిల్ల,
మా కిటికీ వక్కగా ఉన్న తెలిపాక
స్తంభం మీదే వాలింది.
అలా వాలింది ఓ తెల్లటి పాపురం.
“వాన్నా” అని కేకవేయబోయిన

బాబిగాడి వోరు మూసా, అది మళ్ళీ
ఎగిరిపోతుంటే మోసాని. వాడు అమాంబ
కంగా దానివేసి వేలు చూపిస్తున్నాడు.
రహస్యంగా అన్నాను “పాపురం” అని
వాడిలో.

“పాపం ... తక్కిపోతుంది”
అన్నాడు. వాడి కన్నులు బురుగు బోలు
తున్నాయి. వాడి బాని విప్పిట్టు
పాపురం తెక్కలు విప్పిట్టు...
దిబ్బలు చూస్తూంది. తడవ్తుంది.
తడిసిన తెక్కల్ని విప్పిట్టు... తడవ్వు
మొత్తూంది. కిటికీ వూచే ద రూ
వెళ్ళాను, చున్నాడు చెయ్యిని బాబి
గాడికి ఎత్తువేస్తూ.

ఆ తెల్లటి పాపురం, నా కెంకు
చేతులలోను ముడుచున్నా ఇంటింత
పెద్దది. ఆ మనక వెలుతురల్ల కూడా
దాని మెడ మెరుగుతుంది. వచ్చి గులు
క్కున చూసింది. వెంటనే బాబిగాళ్ళి
చూచిపోయింది. దారి కళ్ళు భయంలో
మిలమిల్లుడుతున్నాయి.

అది వాని ముప్పటా ఉన్నా
పించిందిగానీ, ఎంత అన్నలో ఉన్నా
దాన్నే పరిగెత్తూ చూస్తూ బాబిగాడి
ముంగిమూచి, కళ్ళలోను చూస్తూ అక్క
మయింది.

బాబిగాడు రహస్యంగా అన్నాడు—
“మనిల్లో కొన్నా బానించు ...”

“అన్నే లేమా, జలా అలలు పోవుకోవ
దాకి” అన్నుగా వెంటనే పాపురం
తెక్కలు విప్పింది. నా చురులో ఉన్న
బాబిగాడు చేతుల దాచాడు తెలియని
అత్రంతో, దాచలో ...

పాపురం ఎగురుతూ వెళ్ళిపోతాంది.
నా పాపురం... బాబిగాళ్ళి రించాను.
వడగళ్ళు అలలు తగ్గలేదు.
ఎగురుతున్న పాపురం చూస్తూ
స్పృహ వేసి.

ఆ ... వచ్చి పోగే, అంబ
ఉంటుంది. అంబ! అంబ! అంబ! మోక
ఉకిగే తెక్క మీద, ఎడిగే గా, పాటి
మంచంమొట్టికీ... తెక్కలెట్టి ఉంటుంది.
దెబ్బలకే తెక్కలతో ఎగురేక ... పో
వోయి ... ఏదోయి ... మళ్ళీ పురు
కుంటూంది. కానీ, ఇవతలి తెక్కల తేవడం
లేదు, వేసు దానివేసి చూస్తున్నాను.
ఎంత ఏమా గతంతో చూస్తున్నానంటే...
వడబోతున్న దాన్ని ఎటు కుండానాని
కిటికీవూచే వేరులు దాచాను అత్రంగా,
అత్రంతుండగా.

వడింది.
పాపురాయి వడిన కల్లం నాకు బాగా
వినిపించింది. అంతే! పరుగులు తున్న నా
మోకాళికి మంచంకోడు కొట్టుకుంది.
అయినా, గణగనా మెట్టు దిగాను. వడ

గళ్ళి ... చురుకు మిగిలేక పాల్గొంది. అల ఎక్కడో వెళ్ళడం లేదు. చేతులు తువ్వాలి కూడా పోవాలేదు. పావురాలు పడిన చోటుని చూస్తూ నడుస్తున్నాను. పావురాలు తెప్పలు వేరవీడడం దస్సాయి. ప్రయత్నం చేస్తున్నాను కొద్దిగా పడుతున్నాయి.

ఏదో శ్వాసపైతే అల వలదుమి పర్లంతో నడుస్తున్న పేను తల ఎత్తి చూశాడు.

చూసాడా కుక్క! ఆ ముక్క ఇంకా పరుగెత్తడం లేదు. అటు చుక్కా, ముక్క పావురం, ముక్కా మేయా. ఇంకా? ...

అంటే నేనూ పరుగు అంటారు కూర్చోను. నా అంటి కడిగివేలాంది. అది పర్లం చేరేసరికి కొంచెం అలవ్య ముంది.

నేను చూస్తూనే వెలుగుతు తున్నాను. అటునంది కుక్క కూడా దగ్గరవుతూంది.

ఇంతలో ...

పావురాలు నా చేతులు చూసింది. అటునంది ముక్కా చుక్కా చూశాయి. ఇప్పుడోకి దానిం కేసరిం ఆ చూపుట ఉన్నాయి.

పావురాలుని అంటికివదిలీ దావావు చేయ కలుగుతు పడనోయారు.

బతుకు ప్రతుకులు
చిత్రం— సి. ఎస్. సుందరేశ్వరీ
(సికిందరాబాదు)

అద్దా! కుక్క అపటికే దాని నోట కురుతుంది.

పావురాలు ముక్కా కీమిటాంది.

చురుకున్న చుక్కా అది వాకుకున్నే ముక్కలు చేతులు లెక్కలేదు. దాని ఇప్పుడం— అటూ ... ఇటూ ... ఎటెటో వేడు లాంటి.

ఆ వాడు చేతులతో అది చేతు దానిం చూచి, మెచ్చి అగ్గి చందేదేనో! కానీ, వాడుదానికే పావురాలు కంటే? అన్న దాని ముక్కా ఇట్టి దాని! కుక్కా చేతులతో పం ఓడిపోయాను, అలా అరకణం నెలుద్దాను. లాభం లేదు. అది దొరకదు. దాని పావురాలు దొరికింది.

వెలుక్కు తిరిగారు.

అప్పుడు తిట్టించి వాడు. ఆ ముక్కా ఉన్న ఇళ్ళలోని వాళ్ళు పున్ను ఎంతమంది చూశారో! ముక్కానే చూశారో ... వాళ్ళు ఏమనుకున్నారు... నేను ఓడిపోయాను...

ఫీదీ ... వాళ్ళనుకునే మాటలు తుడుకుకుంటుంటే ... మరీ సిగ్గేసింది. ఏదో ఓ పీకీ కుక్కా మీద గెలవ లేక పోయానన్న అవమానం వచ్చిందా అదేపే సింది.

సుందరం, సుదర్శనం, సువార్తయ్య,
స్వజన స్వపూ తప్పి పడిపోయారు. వీరు స్వపూ తెలికుండా పడిపోవడానికి కారణాలు వేరు. అక్షణాలు వేరు.

అత తలకు గాయం తగిలినప్పుడు తల దిమ్మెర పోయి, హఠాత్తుగా క్షణకాలం బళ్ళు తెలికుండా పడిపోయింది. ఎవరేమీ కల ఏకాంబరం అడపా దడపా అకస్మాత్తుగా తెలివి తప్పి పడిపోతూ ఉంటాడు.

ఇలా కొద్ది క్షణాలు మాత్రం కాక చాలా సేపు స్వపూ తప్పి మగతగా ఉండే వ్యాధులు కొన్ని ఉన్నాయి. చాలా సేపు స్వపూ తెలికుండా ఉండే వ్యాధి స్థితిని కోమా అంటారు. కోమా అనేది వ్యాధి కాదు. అది వ్యాధి అక్షణం. రామారావుకు కోమా వచ్చిందన్నారు.

కళ్ళు తెరిచి ఉన్నా కనపడదు. వేలితో కంటి పల్లగుడుతు తాకినా, కన్ను మూత పడదు. రైటు వేసినా, కంటి పాప ముడుచుకోదు. నోట్లో నీరు పోసినా, గుటుక పడదు. అలా అకస్మాత్తుగా ఎందుకయిందో నిర్ణయించుట దాక్టర్లకు కూడా కష్ట సాధ్యమే. అందుకే వారు

పడిపడిగా వచ్చి ఇంట్లో దూరాలు. తలుపు చప్పుడయితే మా అవిడలు టికి వచ్చింది. "అయ్యయ్యో... ఏమిటండీ అలా తడిసిపోయారు" అంటూ పైగా - "అదేమిటి, అలా ఉన్నారా?" అంది ఎలా ఉన్నానో... నేను...

ఎలా ఉన్నాడో కనుక్కోవడానికి ముఖం చూయి. ఆ పడిపోయిన పాపురం కూడా అలా వెలా ఉన్నట్టి కళ్ళతోనే చెప్పలేక చెప్పింది.

టవలు అందిస్తూ అంది మా అవిడ. "చెప్పలేమిటండీ... ఎక్కడి కెళ్ళారు ఈ పడగళ్ళ వాసలో...?"

అప్పటికే నేను రోమ్ములున్నట్లు తెలిసి వచ్చింది నాకు. ముఖం, తల టుడుపకుంటూ "బాద్ లిక్" అన్నాను.

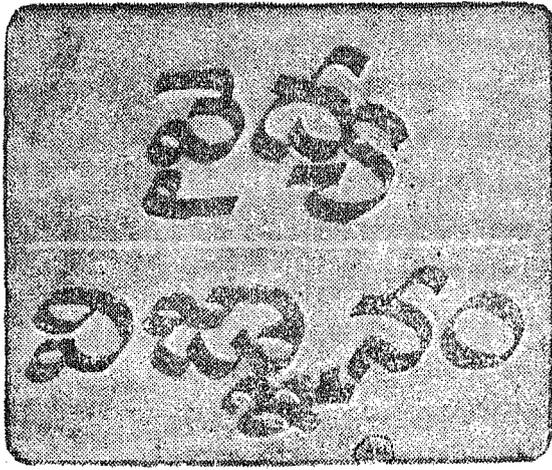
ఆ తర్వాత మా అవిడ అడక్కుముందే ఖాలో నేనే గొణుక్కుంటున్న మాటలు ఎలా బయటికి వచ్చాయో నాకే తెలియదు.

"వ్వు పాపురాలు మాంసం తిని విన్నావుయిందా!"

అంతసేపూ ఓటిక పడుతూకూచున్న ఆకాశం ఓ మెరుపు చూపు విసిరింది.

ఆ కుక్క భయంలో పెద్దగా మొరగటం ఏమిటింది.

కా కళ్ళే గాదు - ఆ ఉరుముకి చెవులు కూడా మూసుకోక తప్పలేదు నాకు.

కోమా

నివరంగా పరిక్షిస్తారు. బ్లడ్ ప్రెజర్ చూస్తారు. రబ్బర్ తెలిటోతో మాత్రం తీసి మాత్రం పరీక్ష చేస్తారు. కంటి లోపలి భాగాన్ని అస్పెర్టో స్కోపు అనే సరికరంతో పండప్ పరీక్ష చేస్తారు. వెస్టులో నుంచి నీరు తీసి పరిశీలిస్తారు. ఇవన్నీ చేశాక, వాటి రామారావు కోమాకు కారణం ఏమిటో బోధ పడుతుంది.

కోమా వచ్చినప్పుడు కొందరికి అసలక్షణాలన్నీ ఒక పాపురం లోనే గోచరిస్తాయి. కళ్ళు ఒక వైపుకు పోతాయి. ఒకవైపు కంటి పాప చిచ్చిగా ఉంటుంది. నోరూ, మొహమూ కూడా ఒక నిర్దిష్ట దిశలో వ్రేలుతాయి. ఒక పాపురం లో చాలా, చెయ్యూ కత్తి మీసంగా ఎటు పడేస్తే అటు పడేలా ఉంటాయి. రెండో

డాక్టర్ గుంటుపల్లి రాధాకృష్ణమూర్తి

వైపు కాలూ, చెయ్యూ నీలుగుకు పోయి ఉన్నాయి. ఇది ఒక్కవారికి సంబంధించి వది. మెదడులో రక్తస్రావం కావడం, ఒక రక్తనాళంలో రక్తం గడ్డ కట్టుకు పోవడం, దుర్మాంసమో గడ్డో ప్రారంభం కావడం, తలకు గాయాలు తగిలడం వగైరా కారణాల వల్ల ఇలాంటి స్థితి సంభవిస్తుంది.

మధుమూర్తికి స్వపూ లచ్చిపోయిందే కానీ, ఇతర అంబుడా లేమీ లేవు. కాళ్ళూ చేతులూ యిథా ప్రచారంగానే ఉన్నాయి. మూతీ, ముఖమూ మామూలు గానే ఉన్నాయి. కంటి పాపలు రెండూ సమానంగానే ఉన్నాయి. ఇలాంటి పరిస్థితి అనేక రకాల బబ్బుల్స్ సంప్రదిస్తూంది.

మధుమేహం లోనూ, మాత్రం దాండాం వ్యాధి (యూరిమియా) లోనూ, తివరు బబ్బుల (కోరీమియా) లోనూ, మెదడు - పై సారలనూ అవసానే విచూ వ్యాధుల (మెనింజైటిస్), ఎన్ కెఫాలైటిస్ లోనూ, మెదడు మలేరియా (సెరిబ్రల్ మలేరియా) లోనూ, వడదెబ్బ (నెక్ షాక్) లోనూ, హిస్టేరియా లోనూ ఇలాంటి కోమా రావచ్చు. ఇలాగే కోమాకు కారణాలు ఇంకా ఎన్నో ఉన్నాయి. వ్యాధి సరిత్రమ బట్టి, నయమును బట్టి, అక్షణాలు బట్టి, ప్రత్యేక పరీక్షల ఫలితాలను బట్టి డాక్టర్లు వ్యాధి నిర్ణయం చేస్తారు.

మధుమేహం కల మధుమూర్తి, మధునాదర్, మాధవి లకు కోమా కథా కమానుషూ తెలుగుకవాలి. భయపడటానికి కాదు, జాగ్రత్త పడటానికి మధుమేహంలో కోమా రెండు రకాలగా రావచ్చు. అసార వియమాలూ పోటెంక అబ్బడం వల్లనో, అక్షణ వల్లనో ఏకేప్పు చేసుకోకుండా ఉన్న రోగులలో వ్యాధి స్థితి తీవ్రంగా ఉన్నప్పుడు రక్తంలో చక్కెర చాలా ఎక్కువై సెందువల్ల ఒక రకం కోమా వస్తుంది. దీనిని 'పైవర్ గ్లైకోసిమిక్ కోమా' అంటారు. ఇలాంటి వ్యక్తి శ్వాసలో ఒక విధమైన (ఎసిటోన్) వాసన వస్తుంది. మాత్రం మామూలుగా పట్టటం సాధ్య పడదు కాబట్టి రబ్బురు గొట్టం (సెలిటర్) తో తీసి పరీక్షిస్తే చక్కెర ఎక్కువగా ఉంటుంది. రక్తంలో కూడా చక్కెర పరిమాణం అధిగంగా ఉంటుంది. దీనికి వైద్యులు ఇన్సులిన్ ఇస్తారు. మనీషి వెను వెంటనే కోలు కుంటాడు.

రెండో రకం కోమా రక్తంలో చక్కెర చాలా తక్కువై నడుతున్నట్లు

వస్తుంది. మధుమేహం లోగి ఉపవాసాదా, అసార వియమాలూ పోటిస్తూ, మితి మోతిన మోతాదులో ఇన్సులిన్ తీసుకున్నట్లు లుతే రక్తంలో చక్కెర తగ్గిపోయి మైకం వచ్చేస్తుంది. దీనిమెంటు పోస్తాయి. నాడి మందగిస్తుంది. స్వపూ ఉండదు. ఇలాంటి స్థితిలో డాక్టర్లు గ్లూకోజ్ రక్తం తోడి ఎక్కింది ప్రాణ దానం చేస్తారు.

మధుమేహం కల వ్యక్తి లకు కలిరాష్ట్ర ఈ తులావారంతో జాగ్రత్తగా వది రక్షించుకోవాలి. అత్యు రక్షణలు ఈ కనీస వైద్య విజ్ఞాన పరిజ్ఞానం ఎంతైనా అవసరం.

కమోక్షులే...
చిత్రం - ఎన్. జ్యోతిషు (టి. నగర్)

